Lietas Nr. C30395414
Lietas arhīva Nr. CA-0221-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē 2016.gada 26.maijā

Zemgales apgabaltiesa
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Skudra
tiesneses S.Maršāne un I.Belicka
ar tiesas sēdes sekretāri E.Spodri,
piedaloties apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. E/ pilnvarotajam pārstāvim zvērinātam advokātam Laurim Brikmanim un atbildētājas /pers. F/ AB Latvijas filiāles pilnvarotajai pārstāvei /pers. G/,
atklātā apelācijas instances tiesas sēdē izskatīja civillietu
sakarā ar prasītāja /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 16.septembra spriedumu /pers. E/, personas kods /personas kods/, prasībā pret /pers. F/ AB Latvijas filiāli, vienotais reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, ar trešajām personām /pers. H/, personas kods /personas kods/, /pers. I/, personas kods /personas kods/, /pers. J/ (iepriekš uzvārds Lesniece), personas kods /personas kods/, par paziņojuma un līgumu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, veiktā ieturējuma atzīšanu par prettiesisku.

Tiesas sēdē tika
k o n s t a t ē t s

2014.gada 15.janvārī prasītājs /pers. E/ vērsies Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasību pret nosaukums Apar paziņojuma un līgumu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, veiktā ieturējuma atzīšanu par prettiesisku. Prasība 2015.gada 27.aprīlī papildināta sakarā ar trešā prasījuma norādīšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punktu, par 2010.gada 15.jūnija veiktā maksājuma komisijas 302,03 EUR apmērā ieturēšanu un pievienošanu (kapitalizēšanu) pamatparādam atzīšanu par prettiesisku.

Prasības pieteikumā un prasības papildinājumos, izklāstot lietas apstākļus, norādīts, ka 2007.gada 11.jūnijā starp Nordea Bank Finland/pers. L/. Latvijas filiāli kā banku un prasītāju, /pers. H/, /pers. J/ (iepriekš uzvārds Lesniece) un /pers. I/ kā aizņēmējiem noslēgts aizdevuma (kredīta) līgums Nr.2007/2741/HK, kas sastāv no speciālajiem noteikumiem un vispārīgajiem noteikumiem, kas apstiprināti bankas vadības komitejā 2005.gada 20.jūlijā, ar grozījumiem, kas apstiprināti līdz 2006.gada 28.decembrim. Kā aizdevuma mērķis aizdevuma līgumā noteikts nekustamā īpašuma iegāde - /adrese/, Mārupes pagastā, zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/. Kā pielikums aizdevuma līgumam Nr.2007/2741/HK noslēgts hipotēkas līgums starp banku un ieķīlātājām /pers. J/ (iepriekš uzvārds Lesniece) un /pers. I/, kas sastāv no speciālajiem noteikumiem un vispārīgajiem noteikumiem, savukārt papildus minētajiem līgumiem 2007.gada 11.jūnijā noslēgts darījuma konta līgums Nr.DK-320/2007/31.

Prasītājs norāda, ka noslēgtajam aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK tika veikti vairāki grozījumi.

Norāda, ka 2008.gada 3.jūnijā noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK starp aizņēmēju un banku, ar kuru puses vienojās, ka tiek atlikti aizdevuma pamatsummas maksājumi laika periodā līdz 2009.gada 14.jūnijam, ieskaitot, aizņēmējs pilnvarojis banku kapitalizēt maksu par aizdevuma līguma grozījumiem. Maksa par aizdevuma līguma grozījumiem noteikta saskaņā ar bankas spēkā esošo cenrādi. Šo maksu par aizdevuma līguma grozījumiem banka 2008.gada 13.jūnijā kapitalizējusi (324 EUR), lai gan ar bankas cenrādi aizņēmējs nav iepazīstināts un par to nav vienošanās.

Tāpat norāda, ka 2009.gada 26.maijā tika noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK starp aizņēmēju un banku, ar kuru puses vienojās grozīt termina „pievienotā likme" definīciju un atlika aizdevuma pamatsummas maksājumus laika periodā līdz 2010.gada 14.jūnijam, ieskaitot. Aizņēmēji pilnvarojuši banku kapitalizēt maksu par šī aizdevuma līguma grozījumiem, kas ir noteikta saskaņā ar bankas spēkā esošo cenrādi. Banka kapitalizējusi 811,62 EUR, lai gan ar bankas cenrādi aizņēmējs nav iepazīstināts.

2010.gada 14.jūlijā noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK starp aizņēmēju un banku, ar kuru puses vienojušās izslēgt no aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem 1.punktu, grozīt termina „atmaksājamā aizdevuma daļa" definīciju aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 1.pantā un izteikt to šādā redakcijā: „Atmaksājamā aizdevuma daļa – 100 EUR", nosakot, ka līdz 2011.gada 14.jūlijam netiek piemēroti vispārīgo noteikumu 3.8.punkta noteikumi, sākot ar 2011.gada 15.jūliju tiek izslēgti līguma 1.2.punkta noteikumi, grozot termina „pievienotā likme" definīciju aizdevuma līguma speciālajos noteikumos.

2011.gada 15.augustā noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK starp aizņēmēju un banku, ar kuru puses vienojušās grozīt termina „atmaksājamā aizdevuma daļa" definīciju aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 1.pantā un izteikt to šādā redakcijā: „Atmaksājamā aizdevuma daļa - 250 EUR", nosakot, ka līdz 2012.gada 15.augustam netiek piemēroti vispārīgo noteikumu 3.8.punkta noteikumi, sākot ar 2012.gada 15.augusta tiek izslēgti līguma 1.1.punkta noteikumi.

Prasītājs norāda, ka 2012.gada 13.septembrī banka nosūtījusi viņam vēstuli Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu, ka šīs vēstules sastādīšanas dienā aizņēmēja parāds bankai ir 2513,70 EUR, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas maksājuma 1391,42 EUR, procentiem 901,93 EUR un līgumsoda 220,35 EUR, norādot, ka maksājumu kavējums saskaņā ar aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.1.1.punktu uzskatāms par saistību neizpildes gadījumu, kā rezultātā saskaņā ar aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.2.1.punktu bankai iestājušās saistību neizpildes tiesības, tas ir, tiesības pieprasīt visu neatmaksāto naudu, tai skaitā, aizdevuma pamatsummu. Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.1.punktu un 7.2.punktu, banka pieprasījusi nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz 2012.gada 13.oktobrim, atmaksāt visu uzkrājušos parādu. Banka arī norādījusi, ka uz 2012.gada 13.septembri kopējais neatmaksātais naudas apmērs par līgumu Nr.2007-274i-HK ir 161 186,81 EUR, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 160 064,53 EUR, kavētiem procentu maksājumiem 901,93 EUR, aprēķinātā nokavējuma līgumsoda uz 2012.gada 13.septembri 220,35 EUR.

Prasītājs uzskata, ka atbildētāja nepamatoti pēc 2008.gada 3.jūnija aizdevuma līguma grozījumu 2.punkta un 2009.gada 26.maija līguma grozījumu 2.1.punkta vienpusējā kārtā pēc bankas cenrāža 2008.gada 13.jūnijā kapitalizējusi 324 EUR un 2009.gada 29.maijā kapitalizējusi 811,62 EUR. Prasītājs uzsver, ka nav iepazīstināts ar bankas cenrādi.

Prasītāja ieskatā nav pamata, atbilstoši Civillikuma 1533.pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta otrai daļai, 8.[1] panta trešajai daļai, atzīt šādu bankas rīcību par tiesisku, jo par konkrētu naudas summu puses nebija vienojušās, kā arī banka nebija tiesīga prasīt jebkādu kompensāciju par šādu izmaiņu veikšanu.

Prasītājs uzskata, ka 2012.gada 13.septembra bankas nosūtītā vēstule Nr.IZ- 5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu nav pamatota saskaņā ar aizdevuma līgumu un tā grozījumiem, tajā norādītais parāds (pamatparāda, procentu, līgumsoda, kopējais neatmaksātais naudas apmērs) nav pareizi aprēķināts, bet gan ir prettiesiski palielināts, lai gan parāds faktiski uz to brīdi nepastāvēja turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

Prasītājs norāda, ka, atbilstoši 2007.gada 11.jūnija aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK speciālo noteikumu 2.punktam, noteikts, ka: „Banka izsniedz pirmo aizdevuma daļu 145 940 EUR apmērā, ieskaitot to darījuma kontā, saskaņā ar 2007.gada 11.jūnijā starp aizņēmēju, banku un nekustamā īpašuma pārdevēju noslēgtā darījuma konta līguma Nr.DK-320/2007/31. Atlikušo aizdevuma daļu banka izmaksā aizņēmējam tikai pēc tam, kad bankā ir iesniegti visi saistību pastiprinājumi.”.

Norāda, ka, pārkāpjot minētos aizdevuma līguma noteikumus, banka 2007.gada 12.jūnijā prasītāja kontā Nr./numurs/ ieskaitījusi 146 700 EUR, nevis 145 940 EUR. Tādējādi secina, ka 760 EUR tika ieskaitīti vairāk, pretēji aizdevuma līguma 2.punktam, kurus banka vienpusējā kārtā uzreiz ieturēja kā maksu par resursu piegādi, lai gan par to līdzēji līgumā nebija vienojušies, kā arī līdzēji nebija vienojušies par termiņu un kārtību kādā aizņēmējs veic maksu par resursu piegādi.

Uzsver, ka aizņēmējs nekad nav devis savu rīkojumu un/vai akceptu bankai ieskaitīt pārmaksātos 760 EUR. 2007.gada 13.jūlijā banka ieskaitījusi prasītāja kontā 15 300 EUR saskaņā ar aizdevuma (kredīta) līgumu Nr.2007-274i-HK kā pamatsummas palielinājumu.

Ņemot vērā minēto, prasītājs uzskata, ka banka aizņēmējam ir samaksājusi tikai daļu no aizdevuma, jo iztrūkst 760 EUR. Secina, ka 2007.gada 12.jūnija kļūdaini pārskaitītos un ieturētos 760 EUR nevar uzskatīt par aizdevumu pēc aizdevuma līguma noteikumiem, bet gan par dāvinājumu vai kāda cita veida bonusu. Jebkurā gadījumā prasītājs uzskata, ka attiecībā uz kļūdaini ieskaitītajiem 760 EUR nevar tikt piemēroti aizdevuma līguma noteikumi, bet attiecības var tikt risinātas tikai saskaņā ar Civillikuma noteikumiem.

Prasītājs norāda, ka pēdējais līgums - līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumā Nr.2007-2741-HK noslēgts 2011.gada 15.augustā. Ar šī līguma 1.3.punktu puses vienojušās grozīt termina „atmaksājamā aizdevuma daļa” definīciju aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 1.pantā un izteikt to šādā redakcijā: „Atmaksājamā aizdevuma daļa –250 EUR”, nosakot, ka līdz 2012.gada 15.augustam netiek piemēroti vispārīgo noteikumu 3.8.punkta noteikumi, sākot ar 2012.gada 15.augustu tiek izslēgti līguma 1.1.punkta noteikumi.

Tādējādi secina, ka, ņemot vērā iepriekš minēto, ar 2012.gada 15.augustu aizņēmējam vairs nav saistošs termins „atmaksājamā aizdevuma daļa” un pēc šī termina izrietošā saistība, jo tas bija izslēgts no līguma vispārīgajiem noteikumiem ar 2012.gada 15.augustu, kopš šī brīža aizņēmējam aizdevuma atmaksas termiņš ir 2027.gada 15.jūnijs.

Prasītāja ieskatā aizņēmējam 250 EUR bija jāmaksā tikai par 2011.gada jūniju, jūliju, kas kopā sastāda 500 EUR. Savukārt 2012.gada septembrī, oktobrī nebija jāveic neviens maksājums bankai.

Norāda, ka aizņēmējs netika veicis divus maksājumus - par 2012.gada jūniju un jūliju, jo uzskatīja, ka viņam bija radusies maksājumu pārmaksa, kuru veido nepareizi aprēķinātie procentu maksājumi: 1) no aizdevuma - 162 000 EUR, lai gan jārēķina no 161 240 EUR (faktiski saņemtā aizdevuma nauda) par laika periodu vairāk kā 5 gadus jeb 60 kalendāros mēnešus; 2) nepamatoti un prettiesiski kapitalizētie 1135,62 EUR.

Tādējādi saskaņā ar Civillikuma 1656.pantu prasītāja ieskatā nav tiesiska un līgumiska pamata bankas parāda aprēķinam 2012.gada 13.septembra bankas nosūtītajā vēstulē Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu.

Atzīmē, ka aizņēmējs aizdevuma (kredīta) līguma darbības laikā - 5 gados ir samaksājis bankai vairāk kā 29 959,14 EUR procentu maksājumos un 3700 EUR par aizdevuma pamatsummu, kopā 33 659,14 EUR, lai gan līguma termiņš ir līdz 2027.gadam.

Norāda, ka prasības pieteikumam pievienota bankas veiktajā parāda aprēķinā norādītā 2010.gada 15.jūnija veiktā maksājuma komisijas ieturēšana un pievienošana (kapitalizēšana) pamatparādam, kas tika veikta, pamatojoties uz prasītāja 2010.gada 9.jūnija paziņojuma pamata.

Uzsver, ka prasītājam, parakstot 2010.gada 9.jūnija paziņojumu par aizdevuma atmaksas atlikšanu, netika nedz paziņots par jebkādām komisijas maksām, kas būtu jāmaksā, ne arī paziņots, ka nesamaksas vai citā gadījumā tiktu palielināta aizdevuma pamatsumma par kādu komisijas maksas maksājumu.

Līdz ar to secina, ka atbildētāja ir ne tikai nelikumīgi 2010.gada 15.jūnijā iekasējusi neesošu komisijas maksas maksājumu, bet arī daļēji, balstoties uz to, ir izdevusi šajā lietā apstrīdēto 2012.gada 13.septembra paziņojumu Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu. Prasītāja ieskatā nepareizi ir arī visi tālākie atbildētājas aprēķinātie līgumsoda maksājumi, nokavējuma procentu maksājumi un pēc atbildētājas ieskatiem vienpersoniski novirzītās samaksātās summas ir nepareizas.

Prasītājs lūdzis tiesu: 1) atzīt /pers. K//pers. L/. Latvijas filiāles 2012.gada 13.septembra paziņojumu Nr.IZ-5913/212 par visa aizdevuma atmaksu par spēkā neesošu no tā parakstīšanas brīža; 2) atzīt 2008.gada 3.jūnija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 2.punktu un 2009.gada 26.maija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 2.1.punktu par spēkā neesošiem kopš to noslēgšanas brīža; 3) atzīt /pers. K//pers. L/. Latvijas filiāles 2010.gada 15.jūnijā veikto maksājuma komisijas 302,03 EUR apmērā ieturēšanu un pievienošanu (kapitalizēšanu) pamatparādam par prettiesisku.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 1483., 1484., 1533., 1656., 2369.pantu, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.pantu, 8.panta otro daļu, 8.[1] pantu (lietas 2.-8., 119.-120.lapa).

Attiecībā par trešo personu /pers. R/ saskaņā ar Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Rīgas 3.nodaļas 2013.gada 11.septembra izziņu Nr.2565 apstiprināts, ka 2012.gada 13.novembrī uz laulības šķiršanas pamata nomainīts uzvārds no Lesniece uz Zaķe (lietas 106.lapa).

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 14.oktobra lēmumu, atbilstoši Civilprocesa likuma 77.panta noteikumiem, atbildētāja /pers. K//pers. L/., Somijas identifikācijas kods 1680235-8, aizstāta ar atbildētāju procesuālo tiesību pārņēmēju /pers. F/ AB, reģistrācijas Nr.516406-0120 Zviedrijā, ņemot vērā to, ka saskaņā ar apstiprinājumu par tiesību un saistību nodošanu, atbildētājas saistības pret prasītāju ir pārņēmusi /pers. F/ AB Zviedrijā reģistrēta akciju sabiedrība (lietas 97., 116.lapa).

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 16.septembra spriedumu noraidīta /pers. E/ prasība pret /pers. F/ AB par 2012.gada 13.septembra paziņojuma Nr.IZ-5913/212, 2008.gada 3.jūnija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK

2.punkta un 2009.gada 26.maija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 2.punkta atzīšanu par spēkā neesošiem un 302,03 EUR ieturēšanu un pievienošanu pamatparādam atzīšanu par prettiesisku.

Tiesa spriedumā konstatējusi, ka 2007.gada 11.jūnijā starp /pers. K//pers. L/. kā aizdevēju un /pers. E/, /pers. H/, /pers. I/ un /pers. J/ kā aizņēmējiem tika noslēgts aizdevuma (kredīta) līgums Nr.2007/2741/HK, saskaņā ar kuru izsniegts aizdevums 162 000 EUR nekustamā īpašuma iegādei ar pēdējo atmaksas dienu 2027.gada 15.jūnijā.

Vienlaikus konstatēts, ka 2008.gada 3.jūnijā starp aizdevēju un aizņēmējiem noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK, saskaņā ar kura 2.punktu, parakstot šo līgumu, aizņēmēji apņēmušies ne vēlāk kā šī līguma spēkā stāšanās dienā samaksāt bankai maksu par aizdevuma līguma grozījumiem saskaņā ar šī līguma parakstīšanas dienā esošo bankas pakalpojumu cenrādi. Aizņēmēji pilnvarojuši banku kapitalizēt iepriekš minēto maksu par aizdevuma līguma grozījumiem, t.i., apvienot ar aizdevumu, lai atmaksātu to kopā ar aizdevumu.

Konstatēts, ka 2009.gada 26.maijā starp aizdevēju un aizņēmējiem tika noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK, saskaņā ar kura 2.1.punktu, parakstot šo līgumu, aizņēmēji apņēmušies ne vēlāk kā šī līguma spēkā stāšanās dienā samaksāt bankai maksu par aizdevuma līguma grozījumiem saskaņā ar šī līguma parakstīšanas dienā esošo bankas pakalpojumu cenrādi. Aizņēmēji pilnvarojuši banku kapitalizēt iepriekšminēto maksu par aizdevuma līguma grozījumiem, t.i., apvienot ar aizdevumu, lai atmaksātu to kopā ar aizdevumu.

Tāpat konstatēts, ka 2010.gada 9.jūnijā prasītājs iesniedzis aizdevējai paziņojumu par aizdevuma atmaksas atlikšanu, apliecinot, ka līdz atlikt aizdevuma atmaksu 2010.gada jūnijā.

Konstatēts arī, ka 2011.gada 15.augustā starp aizdevēju un aizņēmējiem tika noslēgts līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK, saskaņā ar kura 1.1.punktu tika grozīta atmaksājamā aizdevuma daļas definīcija līguma vispārīgo noteikumu 1.punktā uz - atmaksājamā aizdevuma daļa 250 EUR, paredzot 1.2.punktā, ka līdz 2012.gada 15.augustam netiek piemēroti vispārīgo noteikumu 3.8.punkta noteikumi, sākot ar 2012.gada 15.augustu tiek izslēgts līguma 1.1.punkta noteikumu 1.3.punkts.

Tiesa nodibinājusi, ka 2012.gada 13.septembrī /pers. K//pers. L/. pieņēmusi paziņojumu Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu, kurā norādīts, ka, sākot ar 2012.gada 15.jūniju, nav veikti maksājumi saskaņā ar aizdevuma līgumu Nr.2007-2741-HK. Parāds 2012.gada 13.septembrī sastāv no aizdevuma pamatsummas maksājuma 1391,42 EUR, procentiem 901,93 EUR un līgumsoda 220,35 EUR. Pieprasīts parādu samaksāt līdz 2012.gada 13.oktobrim, norādot, ka gadījumā, ja parāds netiks atmaksāts, aizņēmējiem saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem būs pienākums atmaksāt visu neatmaksāto naudu, kas uz 2012.gada 13.septembri sastāda 161 186,86 EUR.

Izspriežot prasītāja prasījumu par līgumu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, tiesa uzskatījusi, ka prasība šajā daļā ir nepamatota.

Tiesa secinājusi, ka puses 2008.gada 3.jūnija aizdevuma līguma grozījumu 2.punktā un 2009.gada 28.maijā aizdevuma līguma grozījumu 2.1.punktu pielīgušas, ka maksa par aizdevuma līguma grozījumu tiek noteikta saskaņā ar bankas pakalpojumu cenrādi, un pilnvaroja banku kapitalizēt minēto maksu, apvienojot to ar aizdevumu.

Tiesa, izvērtējot apstrīdētos aizdevuma līguma grozījumus un prasītāja iebildumus, atsaucoties uz Civillikuma 1431.pantu, uzskatījusi, ka puses bija vienojušās par līguma būtiskām sastāvdaļām, tas ir, maksas apmēru, un vienošanās izteikta rakstiskā formā, pretēji prasītāja apgalvojumiem par rakstiskas formas neesamību.

Tiesa arī uzskatījusi, ka līgumu grozījumos ietverta atsauce uz to, ka maksa par līguma grozījumiem noteikta saskaņā ar cenrādi, kas ir spēkā līguma parakstīšanas dienā, kas ir uzskatāma par vienošanās par konkrēto maksas apmēru, atbilstoši cenrādim, kas ir publiski pieejama informācija.

No atbildētājas parāda aprēķina uz 2008.gada 3.jūniju tiesa secinājusi, ka neatmaksātais aizdevums sastādījis 162 000 EUR, atbilstoši tajā brīdī spēkā esošā cenrāža 14.5.punktam, maksa par aizdevuma līguma grozījumiem 0,35% no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas. Atbildētāja piemērojusi mazāku maksu 0,2% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas 324 EUR apmērā, apvienojot maksu ar aizdevuma pamatsummu, atbilstoši līguma grozījumu 2.punkta noteikumiem.

Vienlaikus no atbildētājas parāda aprēķina uz 2009.gada 26.maiju tiesa secinājusi, ka neatmaksātais aizdevums sastādījis 162 324 EUR, atbilstoši tajā brīdī spēkā esošā cenrāža 14.4.punktam, maksa par aizdevuma līguma grozījumiem 0,5% no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas. Atbildētāja piemērojusi maksu 811,62 EUR apmērā, apvienojot maksu ar aizdevuma pamatsummu, atbilstoši līguma grozījumu 2.1.punkta noteikumiem.

Tiesa uzskatījusi, ka apstrīdētie līgumu grozījumu noteikumi ir skaidri un saprotami, bija zināmi prasītājam līgumu grozījumu parakstīšanas brīdī, tiesas ieskatā nav pamata atzīt tos par spēkā neesošiem.

Tiesa atzinusi, ka nav pamata uzskatīt par netaisnīgu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē jebkuru līguma noteikumu, kas uzliek patērētājam noteiktu pienākumu vai ierobežo noteiktas patērētāja tiesības.

Tiesa uzskatījusi, ka nav pamatota prasītāja atsauce uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma $8.^1$ panta trešo daļu, ņemot vērā, ka likuma redakcija, kurā bija iekļauts minētais pants, ir stājusies spēkā 2009.gada 23.jūnijā, tas ir, pēc apstrīdēto grozījumu parakstīšanas, līdz ar to minētā tiesību norma tiesas ieskatā nav piemērojama.

Līdz ar to tiesa uzskatījusi, ka nav pamata atzīt 2008.gada 3.jūnija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 2.punktu un 2009.gada 26.maija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 2.punktu par spēkā neesošiem, ir atzīstams, ka atbildētāja pamatoti ir apvienojusi maksas par aizdevuma līguma grozīšanu ar aizdevuma pamatsummu.

Izspriežot prasītāja prasījumu par 2012.gada 13.septembra paziņojuma Nr.IZ-5913/212 atzīšanu par spēkā neesošu un 302,03 EUR ieturēšanu un pievienošanu pamatparādam par prettiesisku, tiesa uzskatījusi, ka prasība šajā daļā ir noraidāma kā nepamatota.

Tiesa atzinusi, ka prasītājs pēc būtības apstrīdējis pret atbildētāju esošo saistību apmēru uz 2012.gada 13.septembri, norādot, ka aizdevums netika izsniegts pilnā apmērā, nepamatoti tika piemērotas komisijas maksas un 302,03 EUR nepamatoti tika kapitalizēta ar aizdevuma pamatsummu, kā arī, atbilstoši 2011.gada 15.augusta aizdevuma līguma grozījumiem, prasītājam ar 2012.gada 5.augustu nebija jāveic maksājumi pēc aizdevuma līguma.

No konta izrakstiem tiesa secinājusi, ka 2007.gada 12.jūnijā uz prasītāja kontu pārskaitīts aizdevums 146 700 EUR, no kura kredītiestāde ieturējusi 760 EUR kā maksu par resursu sagādi. 2007.gada 13.jūlijā uz prasītāja konta pārskaitīts pamatsummas palielinājums 15 300 EUR.

Tiesa uzskatījusi, ka nav pamatots prasītāja apgalvojums, ka 760 EUR tika ieturēti bez tiesiska pamata.

No 2007.gada 11.jūnija aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK speciālo noteikumu punkta „maksa par resursu sagādi" tiesa secinājusi, ka ir pielīgts, ka maksa par resursu sagādi ir 760 EUR, savukārt minētā līguma vispārīgo noteikumu 3.4.punkts nosaka, ka aizņēmējam pirmajā aizdevuma izmaksas dienā jāsamaksā bankai maksa par resursu sagādi un aizņēmējs piešķir bankai tiesības ieturēt maksu par resursu sagādi no izsniedzamās aizdevuma daļas.

Līdz ar to tiesa uzskatījusi, ka puses bija vienojušās par maksu par resursu sagādi un tās apmēru, līdz ar to atbildētāja pamatoti, izmaksājot aizdevumu, ir ieturējusi 760 EUR kā maksu par resursu sagādi no izsniegtās aizdevuma summas, atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu 3.4.punktam.

Tiesa nodibinājusi, ka prasītājs 2010.gada 9.jūnijā iesniedzis atbildētājai paziņojumu par aizdevuma atmaksas atlikšanu.

No 2007.gada 11.jūnija aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK (redakcija, kas bija spēkā līdz 2010.gada 14.jūlijam) vispārīgo noteikumu 3.6.punkta tiesa secinājusi, ka aizņēmējam ir tiesības vienu kalendāro mēnesi katrā kalendārajā gadā atlikt aizdevuma un procentu maksājumus, ne mazāk kā 10 darba dienas, iepriekš iesniedzot bankai rakstisku neatsaucamu paziņojumu, saskaņā ar bankas noteiktu formu. Šajā gadījumā procenti,

kuru samaksa ir atlikta, tiek kapitalizēti, un atliktais aizdevuma pamatsummas maksājums un kapitalizēto procentu samaksa ir veicama saskaņā ar jaunu atmaksas grafiku laika periodā līdz pēdējai atmaksas dienai.

Ņemot vērā nodibināto, tiesa uzskatījusi, ka prasītājs ar paziņojumu ir izmantojis savas tiesības pieteikties uz kredītbrīvdienām, savukārt, atbildētāja, atbilstoši pielīgtajam, kapitalizējusi aizdevuma lietošanas procentus par 2010.gada jūniju un pievienojusi procentus 302,03 EUR apmērā aizdevuma pamatsummai, atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu 3.6.punktam.

Tiesa nodibinājusi, ka prasītājs cēlis iebildumu, ka, sākot ar 2012.gada 15.augustu, viņam nebija jāveic aizdevuma atmaksa, ņemot vērā, ka ar 2011.gada 15.augusta aizdevuma līguma grozījumu 1.3.punktu tika noteikts, ka, sākot ar 2012.gada 15.augustu, tiek izslēgti līguma 1.1.punkta noteikumi, kas noteica atmaksājamo aizdevuma daļu 250 EUR. Tiesa uzskatījusi minēto prasītāja iebildumu par nepamatotu un tiesiskai situācijai neatbilstošu.

No aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK speciālo noteikumu 1.punkta tiesa secinājusi, ka aizdevuma atmaksa notiek pēc anuitātes principa, atbilstoši atmaksas grafikam.

No 2011.gada 15.augusta līguma grozījumiem tiesa secinājusi, ka puses pielīgušas konkrētu atmaksājamā aizdevuma daļu 250 EUR, paredzot, ka līdz 2012.gada 15.augustam prasītājam jāatmaksā aizdevuma daļa minētā apmērā, savukārt, sākot ar 2012.gada 15.augustu prasītājam jāatmaksā aizdevuma summa, atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu ietvertai definīcijai, tas ir, atmaksājamā aizdevuma daļa – aizdevuma daļa, kas tiek aprēķināta tā, lai izsniegtais aizdevums tiktu atmaksāts pēc iespējas vienādās daļās laikā periodā no labvēlības perioda beigām līdz pēdējai atmaksas dienai.

Līdz ar to tiesa uzskatījusi, ka pēc 2012.gada 15.augusta prasītājam pastāvēja aizdevuma līguma noteiktais pienākums katru mēnesi atmaksāt aizdevuma summu un lietošanas procentus, atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem, prasītājs nebija atbrīvots no pienākuma atmaksāt aizdevuma pamatsummu.

No apstrīdētā 2012.gada 13.septembra paziņojuma Nr.IZ-5913/212 un paskaidrojumiem tiesa secinājusi, ka atbildētāja atkāpusies no aizdevuma līguma ar 2012.gada 15.oktobri.

No aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.2.1.punkta tiesa secinājusi, ka atbildētājai ir tiesības pieprasīt visu no aizdevuma līguma izrietošo aizņēmēju parādsaistību nekavējošo atmaksu gadījumā, ja saskaņā ar aizdevuma līgumu ir iestājies kāds no saistību neizpildes gadījumiem. Konstatēts, ka saskaņā ar vispārīgo noteikumu 7.1.1.punktu saistību neizpildes gadījums ir, ja aizņēmējs nav savlaicīgi nomaksājis kādu summu saskaņā ar kādu no aizdevuma līguma noteikumiem ilgāk par 60 kalendārajam dienām. Līdz ar to tiesa konstatējusi, ka atbildētājai bija tiesības atkāpties no aizdevuma līguma.

Tiesa atzinusi, ka lietā nav strīda par faktu, ka prasītājs un citi aizņēmēji no 2012.gada 15.jūnija nebija pildījuši aizdevuma līgumu un veikuši pamatsummas un procentu maksājumus.

No atbildētājas iesniegtā parāda aprēķina tiesa secinājusi, ka uz 2012.gada 13.septembri aizņēmēju parāds sastādījis 1391,42 EUR, procenti par aizdevuma lietošanu 901,93 EUR un līgumsods 220,35 EUR.

Tiesa atzinusi, ka saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1] pantu hipotekārā kredīta pirmstermiņa atmaksu kreditors var pieprasīt, ja kredīta vai procentu samaksas maksājumu kavēšana ir ilgāka par 60 dienām.

Līdz ar to tiesa secinājusi, ka minētie nosacījumi no atbildētājas puses ir ievēroti, prasītāja saistību izpildes kavējums ir ilgāks.

Tiesa uzskatījusi, ka pie apstākļiem, kad tiesas spriedumā konstatēts, ka atbildētāja pamatoti kapitalizējusi maksas par aizdevuma līguma grozījumiem un nesamaksātos procentus, pievienojot tos aizdevuma pamatsummai, un pamatoti ieturējusi maksu par resursu sagādi, nav pamata atzīt, ka prasītāja parāds uz paziņojuma nosūtīšanas brīdī bija mazāks vai nepastāvēja, līdz ar to nav pamata atzīt, ka prasītāja kā parādnieka nokavējums nav iestājies, atbilstoši Civillikuma 1656.pantam.

Līdz ar to tiesa atzinusi, ka prasītāja prasība ir noraidāma kā nepamatota (lietas 149.-162.lapa).

2015.gada 22.oktobrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemta prasītāja /pers. E/ apelācijas sūdzība par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 16.septembra spriedumu, kurā norādīts, ka prasītājs pārsūdz spriedumu pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzībā, izklāstot lietas apstākļus, norādīts, ka 2008.gada 3.jūnijā noslēgtajā līgumā par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/l IK un 2009.gada 26.maijā noslēgtajā līgumā par grozījumiem minētajam aizdevuma (kredīta) līgumam nav panākta vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām - nav vienošanās par maksu par aizdevuma līguma grozījumiem, par naudas summas precīzu apmēru, arī ar bankas cenrādi aizņēmējs netika iepazīstināts.

Uzskata, ka tiesas secinājums, ka līguma grozījumos ietverta atsauce uz to, ka maksa par līguma grozījumiem tiek noteikta saskaņā ar cenrādi, kas ir spēkā līguma parakstīšanas dienā, uzskatāma par vienošanos par konkrēto maksas apmēru, atbilstoši cenrādim, kas ir publiski pieejama informācija, ir pretrunā ar Civillikuma 1533.pantu un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.panta otrajai daļai, kā arī Civillikuma 1483.panta ceturtajai daļai.

Uzskata, ka faktu, ka banka nav ievērojusi ne Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normas, ne Civillikuma normas, apliecina bankas rīcība, jo banka nekad nav prasījusi, lai aizņēmējs par kapitalizētajām naudas summām - maksu par līguma grozījumiem taisītu atbilstošu aktu.

Ievērojot Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.[1] pantā noteikto, kas gan stājās spēkā no 2009.gada 23.jūnija, secina, ka bankai nav tiesību prasīt jebkādu kompensāciju par šādu izmaiņu veikšanu, kuru nevar uzskatīt par samērīgu, ne loģisku maksu par administratīvajiem izdevumiem, jo šī maksa ir norādīta pirmajā gadījumā kā 324 EUR, bet otrajā - 811,62 EUR.

Prasītājam, parakstot 2010.gada 9.jūnija paziņojumu par aizdevuma atmaksas atlikšanu, apelatora ieskatā netika ne paziņots par jebkādām komisijas maksām, kas būtu jāmaksā, ne tas, ka nesamaksas vai citā gadījumā, tiktu palielināta aizdevuma pamatsumma par kādu komisijas maksas maksājumu. Tādi komisijas maksājumi netika nolīgti arī ne aizdevuma līgumā, ne hipotēkas līgumā.

Līdz ar to secina, ka atbildētāja ir ne tikai nelikumīgi 2010.gada 15.jūnijā iekasējusi neesošu komisijas maksas maksājumu, bet arī daļēji, balstoties uz to, ir izdevusi apstrīdēto 2012.gada 13.septembra paziņojumu Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu. Tādējādi nepareizi ir arī visi tālākie atbildētājas aprēķinātie līgumsoda maksājumi un nokavējuma procentu maksājumi.

Uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā prasītāja pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, ka bankas piestādītos cenrāžus nevar vērtēt kā pierādījumus lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu un 110.pantu, bet gan tikai kā bankas rakstveida paskaidrojumus.

Tāpat uzskata, ka tiesa nepareizi devusi juridisko vērtējumu bankas veiktajai vienpusējai procentu maksas kapitalizācijai par 2010.gada jūnija mēnesi. No 2010.gada 9.jūnija paziņojuma par aizdevuma atmaksas atlikšanu redzams, ka bankas darbinieks norādīts kā šī dokumenta sastādītājs. Dokumentam ir tipveida forma un tajā ir vairākas reizes skaidri minēta atmaksājamā aizdevuma atlikšana, nevis procentu summas kapitalizācija. Tādējādi secina, ka puses 2010.gada 9.jūnijā tikai nolīgušas atmaksājamās aizdevuma pamatsummas daļas atdošanas termiņa pārcelšanu, nevis jebkādu kapitalizāciju.

Uzskata, ka 2012.gada 13.septembra bankas nosūtītā vēstule Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu nav pamatota saskaņā ar aizdevuma līgumu un tā grozījumiem, un tajā norādītais parāds (pamatparāda, procentu, līgumsoda, kopējais neatmaksātais naudas apmērs) nav pareizi aprēķināts,

tas ir prettiesiski palielināts, lai gan parāds faktiski uz to brīdi nepastāvēja.

Norāda, ka, atbilstoši 2007.gada 11.jūnija aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK speciālo noteikumu 2.punktam, bankai bija jāieskaita prasītāja kontā 145 940 EUR, bet banka 2007.gada 12.jūnijā ir ieskaitījusi par 760 EUR vairāk, ko banka vienpusējā kārtā uzreiz ieturējusi kā maksu par resursu piegādi, lai gan par to līdzēji nebija vienojušies.

Norāda, ka 2007.gada 13.jūlijā banka ieskaitījusi aizņēmēja kontā 15 300 EUR saskaņā ar aizdevuma (kredīta) līgumu Nr.2007-2741-HK kā pamatsummas palielinājumu, taču šai maksājumā iztrūkst 760 EUR.

Uzskata, ka 2007.gada 12.jūnijā kļūdaini pārskaitīto un ieturēto summu nevar uzskatīt par aizdevumu pēc aizdevuma līguma noteikumiem.

Norāda, ka līgums par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumā Nr.2007/2741/HK noslēgts 2011.gada 15.augustā, ar līguma 1.3.punktu puses vienojušās: 1.1.punkts - grozīt termina „atmaksājamā aizdevuma daļa" definīciju aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 1.pantā un izteikt to šādā redakcijā: atmaksājamā aizdevuma daļa – 250 EUR; 1.2.punkts - līdz 2012.gada 15.augustam netiek piemēroti vispārīgo noteikumu 3.8.punkta noteikumi; 1.3.punkts - sākot ar 2012.gada 15.augustu tiek izslēgti līguma 1.1.punkta noteikumi.

Tādējādi, ņemot vērā minēto, apelatora ieskatā ar 2012.gada 15.augustu aizņēmējam vairs nav saistošs termins „atmaksājamā aizdevuma daļa" un pēc šī termina izrietošā saistība, jo tas bija izslēgts no līguma vispārīgajiem noteikumiem ar 2012.gada 15.augustu, un kopš šī brīža aizņēmējam aizdevuma atmaksas termiņš ir 2027.gada 15.jūnijs. Uzskata, ka šajā gadījumā tiesai bija jāpiemēro Civillikuma 1508. un 1509.panta noteikumi.

Apelatora ieskatā tiesa nepamatoti konstatējusi, ka banka vienpusēji atkāpusies no aizdevuma līguma ar 2012.gada 13.septembra paziņojumu Nr.IZ-5913/212, jo paziņojuma tekstā tas nav minēts, nav pat atsauces uz Civillikuma 1589.pantu. Tādējādi secina, ka, taisot spriedumu, tiesa kļūdaini un nepareizi ir devusi savu vērtējumu rakstveida pierādījumiem lietā.

Tāpat secina, ka tiesa kļūdaini un nepareizi tulkojusi aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.2.1.punktu un 7.1.1.punktu, norādot, ka konstatē, ka atbildētājai bija tiesības atkāpties no aizdevuma līguma. Apelatora ieskatā šāds tiesas secinājums ir pretējs Civillikuma 1589.pantam un Civillikuma 1507.pantam.

Nepiekrīt tiesas norādītajam, ka ar aizdevuma (kredīta) līguma Nr.2007/2741/HK speciālo noteikumu 1.punktu aizdevuma atmaksa notiek pēc anuitātes principa, atbilstoši atmaksas grafikam. Uzskata, ka šis aizdevuma (kredīta) līguma punkts tika izslēgts ar 2010.gada 14.jūlija līguma par grozījumiem aizdevuma (kredīta) līgumam Nr.2007/2741/HK 1.1.punktu.

Uzsver, ka aizņēmējam 250 EUR bija jāmaksā tikai par 2011.gada jūniju, jūliju, kas kopā sastāda 500 EUR. Savukārt ne 2012.gada septembrī, ne oktobrī nebija jāveic neviens maksājums bankai.

Atbilstoši 2011.gada 15.augusta grozījumiem aizdevuma līgumam, no 2012.gada 15.augusta iestājās aizdevuma atmaksas termiņš – 2027.gada 15.jūnijs kā kredīta vienreizējs maksājums.

Norāda, ka aizņēmējs neveica divus maksājumus par 2012.gada jūniju un jūliju, jo uzskata, ka viņam bija radusies maksājumu pārmaksa, kuru veido nepareizi aprēķinātie procentu maksājumi: 1) no aizdevuma - 162 000 EUR, lai gan jārēķina no 161 240 EUR (faktiski saņemtā aizdevuma nauda) par laika periodu vairāk kā 5 kalendāros gadus jeb 60 kalendāros mēnešus; 2) nepamatoti kapitalizētie 324 EUR+811,62 EUR=1135,62 EUR.

Tādējādi secina, ka saskaņā ar Civillikuma 1656.pantu nav tiesiska un līgumiska pamata bankas parāda aprēķinam 2012.gada 13.septembra bankas nosūtītajā vēstulē Nr.IZ-5913/2012 par visa aizdevuma atmaksu.

Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējs lūdzis tiesu pilnībā atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 30.septembra (tā apelācijas sūdzībā) spriedumu lietā Nr.C30395414 un pilnībā apmierināt prasītāja prasību (lietas 164.-168.lapa).

Ar Rīgas apgabaltiesas 2015.gada 30.novembra lēmumu civillietā Nr.C30395414 /pers. E/ prasībā pret /pers. F/ AB, ar trešajām personām /pers. R/, /pers. H/ un /pers. I/, par paziņojuma un līgumu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, veiktā ieturējuma atzīšanu par prettiesisku ierosināta apelācijas tiesvedība (lietas 173.lapa).

2015.gada 11.decembrī Rīgas apgabaltiesā saņemts trešās personas /pers. J/ iesniegums par pievienošanos apelācijas sūdzībai, kurā norādīts, ka, ņemot vērā, ka trešās personas /pers. J/ viedoklis ir, ka prasība un apelācijas sūdzība ir pamatota, tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 419.pantam, trešā persona /pers. J/ pievienojas /pers. E/ apelācijas sūdzībai (lietas 174.lapa).

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas priekšsēdētāja 2016.gada 20.janvāra lēmumu Civilprocesa likuma 32.^{1} panta pirmās un otrās daļas kārtībā civillieta nodota izskatīšanai Zemgales apgabaltiesai (lietas 177.lapa).

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. E/ pilnvarotais pārstāvis advokāts Lauris Brikmanis apelācijas sūdzību un prasību uzturēja pilnā apmērā, uz tajās norādīto apstākļu pamata. Paskaidroja, ka līdz 2012.gadam prasītājs veicis regulārus maksājumus, tad radies strīds par līguma grozījumu izpratni un izpildi, kopš tā laika (no 2012.gada 15.maija) nav veikts neviens maksājums. Prasītājs vēlas godprātīgi atmaksāt aizdevumu 2027.gadā. Ar 2011.gada 15.augusta grozījumiem līgumā banka 1.1.punktā iestrādājusi noteikumu, ka tiek grozīts princips par samaksu pa daļām, to fiksējot uz 250 EUR mēnesī. Grozījumu 1.3.punktā noteikts, ka minētais princips tiek izslēgts, sākot ar 2012.gada 15.augustu. Banka līguma grozījumos nav definējusi, ka notiek atgriešanās pie iepriekšējās sistēmas. Līdz ar to secināms, ka ir notikusi pāreja uz noteikumu par vienreizēju aizdevuma atdošanu termiņa beigās - 2027.gada 15.jūnijā un pati kredītiestāde to ir piedāvājusi.

Tiesas sēdē atbildētājas /pers. F/ AB Latvijas filiāles pilnvarotā pārstāve /pers. G/ apelācijas sūdzību un prasību neatzina, paskaidroja, ka prasītājam banka noteikti izskaidrotu aizdevuma samaksas kārtību, ja prasītājs uzdotu šādu jautājumu. Prasītājam ir jāatmaksā aizdevums pēc aprēķina kāds tas bijis līdz 2011.gada 15.augustam, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas un procentu maksājuma. Ir grozīta atmaksājamā aizdevuma daļa, noteikts, ka tā ir spēkā līdz 2012.gada 15.augustam tādā redakcijā kā noteikts 2011.gada 15.augusta aizdevuma līguma grozījumos, ka atmaksājamā aizdevuma daļa ir 250 EUR. Tas nenozīmē, ka tiek izslēgta atmaksājamās aizdevuma daļas definīcija. Līdz 2012.gada 15.augustam klients maksā 250 EUR aizdevuma līguma pamatsummu, no kuras tiek aprēķināti arī procenti. Tas ir redzams arī aprēķinā, ka pamatsummas maksājums ir 250 EUR, procentu maksājums – mainīgs, vidējais maksājums ir 600 - 700 EUR. Pēc 2012.gada 15.augusta netiek izslēgta definīcija - atmaksājamā aizdevuma daļa, bet noteikumi ir tādi kā bija līdz tam. Grozījumos norādīts, ka norādītajā laika periodā aizņēmējs nevar izmantot 3.8.punkta noteikumu par kredīta brīvdienu izmantošanu, ņemot vērā, ka ir samazināts ikmēneša maksājums. 1.3.punkts nosaka, ka 250 EUR atvieglotais maksājums pēc 2012.gada 15.augusta vairs netiek piemērots. Atmaksājamās aizdevuma daļas definīcija norādīta vispārīgajos noteikumos. Nekur grozījumos nav norādīts, ka atmaksājamās aizdevuma daļas definīcija tiek izslēgta no līguma noteikumiem, izslēgts tika 1.1.punkts.

Trešā persona /pers. H/ uz tiesas sēdi nav ieradies, 2016.gada 13.aprīlī tiesā saņemts /pers. H/ iesniegums ar lūgumu sakarā ar viņa maksātnespējas procesa pasludināšanu turpmāk civillietu izskatīt bez viņa klātbūtnes (lietas 194.lapa).

Trešā persona /pers. I/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, 2016.gada 13.aprīlī tiesā saņemts /pers. I/ iesniegums ar lūgumu sakarā ar viņas maksātnespējas procesa pasludināšanu turpmāk civillietu izskatīt bez viņas klātbūtnes (lietas 192.lapa).

Trešā persona /pers. J/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, 2016.gada 26.februārī tiesā saņemts /pers. J/ iesniegums, kurā norādīts, ka saskaņā ar noslēgto vienošanos un izsniegto pilnvaru, advokāte Gunta Kuzmane nodrošina /pers. J/ interešu un tiesību pārstāvību tiesā, kā arī juridiskās palīdzības sniegšanu.

Norāda, ka, ņemot vērā, ka trešās personas /pers. J/ viedoklis par prasītāja iesniegto apelācijas sūdzību ir izteikts jau paziņojumā par pievienošanos apelācijas sūdzībai, uzskatot, ka prasība un apelācijas sūdzība ir pamatota. Tā kā lietas izskatīšana no Rīgas pārcelta uz Aizkraukli, kas rada trešajai personai papildus izdevumus, tad uzskata, ka lietas izskatīšana ir iespējama bez trešās personas /pers. J/ un pilnvarotās pārtāves advokātes Guntas Kuzmanes klātbūtnes, ņemot vērā iepriekš sniegtos paskaidrojumus: 1) ka trešā persona savā bankas kontā nekad nav saņēmusi jebkādu daļu no aizdevuma, kā arī nekad nav piedalījusies tā atmaksā, un aizdevuma līguma sakarā trešās personas bankas konts nekad nav bijis norādīts, jo kā tas redzams no līgumiem un prasības pieteikuma, tad prasītājs bija tā persona, kurš uzņēmās visu saistību ar banku kārtošanu. Turklāt trešā persona ilgākā laika posmā ir vēlējusies atbrīvoties no saistībām, ko banka no savas puses bija akceptējusi, bet prasītāja neizdarības dēļ tas līdz galam nav bijis noformēts; 2) paskaidrojumus pirmās instances tiesas sēdē par to, vai bankas vienpusējā atkāpšanās notikusi atbilstoši Civillikuma noteikumiem un aizdevuma līguma noteiktajā kārtībā, un vai bankas veiktais parādsaistību aprēķins ir ne tikai saprotams, bet arī pārbaudāms ar lietā esošiem pierādījumiem un pamatots, ņemot vērā prasītāja iebildumus par bankas kompensācijas apmēriem un pamatparādu (lietas 187.lapa).

Tiesa, ņemot vērā, ka par lietas izskatīšanu trešajām personām paziņots Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā, atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem, atzina par iespējamu izskatīt civillietu bez neieradušo trešo personu klātbūtnes.

Tiesa, noklausījusies apelācijas sūdzības iesniedzēja prasītāja /pers. E/ pilnvarotā pārstāvja advokāta Laura Brikmaņa un atbildētājas /pers. F/ AB Latvijas filiāles pilnvarotās pārstāves /pers. G/ paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, apelācijas sūdzības motīvus, uzskata, ka prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu *sprieduma motīvu daļā norāda šā likuma 193.panta piektajā daļā minētos apstākļus, kā arī motivē attieksmi pret pirmās instances tiesas spriedumu. Ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums, noraidot prasītāja prasību pret /pers. F/ AB Latvijas filiāli, ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar ko ir pamats pievienoties pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, kā to paredz Civilprocesa likuma 432.panta piektā daļa.

Atbilstoši 2007.gada 11.jūnija aizdevuma līguma Nr.2007/2741/HK speciālajiem noteikumiem, banka un aizņēmēji /pers. E/, /pers. H/, /pers. J/ un /pers. I/ vienojušies par aizdevuma 162 000 EUR izsniegšanu aizņēmējiem. Speciālajos noteikumos paredzēta maksa par resursu sagādi 810 EUR, bet, ja aizņēmējs laika periodā no aizdevuma līguma parakstīšanas dienas līdz aizdevuma pirmās daļas izmaksas dienai bankā ir iesniedzis pieteikumu akciju iegādei, tad 760 EUR. Līguma 1.punktā norādīts, ka aizdevuma atmaksa notiek pēc anuitātes principa, atbilstoši atmaksas grafikam. Līguma 2.punktā noteikts, ka banka izsniedz pirmo aizdevuma daļu 145 940 EUR, bet atlikušo izmaksā pēc tam, kad bankā iesniegti visi saistību pastiprinājumi (lietas 13.lapa).

Aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 3.4.punktā paredzēts, ka aizņēmējam pirmajā izmaksas dienā jāsamaksā bankai maksa par resursu sagādi, un aizņēmējs piešķir bankai tiesības ieturēt maksu par resursu sagādi no izsniedzamās aizdevuma daļas (lietas 15.lapa).

Gan aizdevuma līguma speciālos, gan vispārīgos noteikumus parakstījuši visi aizņēmēji, piekrītot gan maksas apmēram, gan tā ieturēšanai no izmaksājamās aizdevuma summas. Līdz ar to atbildētāja rīkojusies atbilstoši līguma noteikumiem un prasītāja argumenti, ka līdzēji līgumā nebija vienojušies par termiņu un kārtību, kādā aizņēmējs veic maksu par resursu piegādi, ir nepamatoti.

Pretēji apelācijas sūdzībā apgalvotajam minētā summa 760 EUR nav ne dāvinājums prasītājam, ne cita veida bonuss, ko viņš saņēmis no bankas, jo tā ir līdzēju pielīgta maksa par pakalpojuma saņemšanu (maksa par resursu sagādi). Līdz ar to atbildētāja pareizi aprēķinājusi procentu maksājumus no visas aizdevuma summas 162 000 EUR, nevis 161 249 EUR, kā to uzskata prasītājs.

Pirmās instances tiesa pareizi secinājusi, ka puses 2008.gada 3.jūnija aizdevuma līguma grozījumu 2.punktā un 2009.gada 28.maija aizdevuma līguma grozījumu 2.1.punktu pielīgušas, ka maksa par aizdevuma līguma grozījumu tiek noteikta saskaņā ar bankas pakalpojumu cenrādi, un aizņēmēji pilnvaroja banku kapitalizēt minēto maksu, apvienojot to ar aizdevumu.

Pirmās instances tiesa, izvērtējot apstrīdētos aizdevuma līguma grozījumus un prasītāja iebildumus, atsaucoties uz Civillikuma 1431.pantu, pamatoti uzskatījusi, ka puses bija vienojušās par līguma būtiskām sastāvdaļām, tas ir, maksas apmēru, un šī vienošanās ir izteikta rakstiskā formā, pretēji prasītāja apgalvojumiem par rakstiskas formas neesamību.

Pirmās instances tiesa pareizi atzinusi, ka līgumu grozījumos ir ietverta atsauce uz to, ka maksa par līguma grozījumiem noteikta saskaņā ar cenrādi, kas ir spēkā līguma parakstīšanas dienā. Minētā atsauce ir uzskatāma par vienošanos par konkrēto maksas apmēru, atbilstoši bankas vadības komitejas apstiprinātam cenrādim, kas ir publiski pieejama informācija.

Līdz ar to apelācijas instances tiesas ieskatā apstrīdētie līgumu grozījumu noteikumi attiecībā uz maksas apmēru par aizdevuma līguma grozījumiem un pilnvarojumu bankai kapitalizēt iepriekšminēto maksu, t.i., apvienot ar aizdevumu, lai atmaksātu to kopā ar aizdevumu, ir skaidri un saprotami. Līdz ar to nav pamata atzīt tos par spēkā neesošiem.

Pirmās instances tiesa pareizi atzinusi, ka nav pamata uzskatīt par netaisnīgu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē jebkuru līguma noteikumu, kas uzliek patērētājam noteiktu pienākumu vai ierobežo noteiktas patērētāja tiesības.

Apelators, atsaucoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma $8.^1$ pantu, ka bankai nav tiesību prasīt jebkādu kompensāciju par izmaiņu veikšanu līgumā, norādījis, ka maksas apmērs par 2008.gada 3.jūnija līguma grozījumiem bija 324 EUR, bet par 2009.gada 26.maija grozījumiem 811,62 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 3.pantu, *katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.*

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma $8.^1$ pants - Īpaši noteikumi attiecībā uz kredītiem, kuru atmaksa nodrošināta ar nekustamā īpašuma hipotēku un tā trešā daļa, kas nosaka, ka *šā panta otrajā daļā minētās līguma noteikumu izmaiņas nedrīkst būt patērētājam nelabvēlīgākas salīdzinājumā ar līgumā izdarāmo izmaiņu piedāvāšanas brīdī pastāvošajiem tirgus nosacījumiem. Patērētājs šā panta otrajā daļā minēto izmaiņu veikšanu ir tiesīgs prasīt ne biežāk kā vienu reizi gada laikā. Kredīta devējam nav tiesību prasīt jebkādu kompensāciju par šādu izmaiņu veikšanu,*

izņemot pamatotu un samērīgu maksu par pakalpojuma administratīvajiem izdevumiem, stājās spēkā tikai 2009.gada 23.jūnijā, tas ir, pēc apstrīdēto grozījumu parakstīšanas, līdz ar to minētā tiesību norma, kā to pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa, nav piemērojama.

Līdz ar to bankai bija tiesības, atbilstoši pušu parakstītajām vienošanām pie aizdevuma līguma, pievienot šīs summas aizdevumam, lai atmaksātu tās kopā ar aizdevumu.

Atbilstoši 2008.gada 3.jūnija grozījumiem, prasītājs apņēmās aizdevuma daļas, kuru atmaksa ar šiem grozījumiem tiek atlikta, atmaksāt pēc iespējas vienādās daļās laika periodā no 2009.gada 15.jūnija līdz pēdējai atmaksas dienai (lietas 20.lapa).

Saskaņā ar aizdevuma līguma speciālajiem noteikumiem pēdējā atmaksas diena ir 2027.gada 15.jūnijs (lietas 13.lapa).

No 2011.gada 15.augusta līguma grozījumiem redzams, ka puses pielīgušas konkrētu atmaksājamā aizdevuma daļu 250 EUR, paredzot, ka līdz 2012.gada 15.augustam prasītājam ik mēnesi jāatmaksā aizdevuma daļa minētajā apmērā, savukārt, sākot ar 2012.gada 15.augustu prasītājam jāatmaksā aizdevuma summa, atbilstoši līguma vispārīgo noteikumu ietvertai definīcijai, tas ir, atmaksājamā aizdevuma daļa – aizdevuma daļa, kas tiek aprēķināta tā, lai izsniegtais aizdevums tiktu atmaksāts pēc iespējas vienādās daļās laika periodā no labvēlības perioda beigām līdz pēdējai atmaksas dienai.

Līdz ar to pēc 2012.gada 15.augusta prasītājam pastāvēja aizdevuma līgumā noteiktais pienākums katru mēnesi atmaksāt aizdevuma summu un lietošanas procentus, atbilstoši aizdevuma līguma noteikumiem, un prasītājs nebija atbrīvots no pienākuma atmaksāt aizdevuma pamatsummu un veikt ikmēneša maksājumus.

Apelators tiesas sēdē atsaucās uz Civillikuma 1656.pantu, kas nosaka, ka *parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu par to saistību, kuras izpildīšanu no viņas prasa, vai par tās apmēru.*

Prasības pieteikumā prasītājs norādījis, ka aizdevuma (kredīta) līguma darbības laikā - 5 gados ir samaksājis bankai vairāk kā 29 959,14 EUR procentu maksājumos un 3700 EUR par aizdevuma pamatsummu, kopā 33 659,14 EUR, lai gan līguma termiņš ir līdz 2027.gadam.

Vadoties no tā, ka parakstot aizdevuma līgumu un tā grozījumus, prasītājs apņēmās atmaksāt aizdevumu ik mēnesi pēc iespējas vienādās daļās līdz pēdējai atmaksas dienai, viņam nebija pamata uzskatīt, ka pēc 2012.gada 15.augusta vairs nav jāveic ikmēneša maksājumi, jo no saņemtās aizdevuma pamatsummas 162 000 EUR atmaksāti bija tikai 3700 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1660.panta otro daļu *kreditors uzskatāms par vainīgu nokavējumā, kad viņš izvairās dot aprēķinu, ko parādnieks prasa samaksas nolūkā, ja tāds nepieciešams pilnīgai prasījuma samaksai.*

Prasītājs nav vērsies pie aizdevēja, lai šaubu gadījumā precizētu atmaksājamās ikmēneša summas daļu, līdz ar to kreditora – atbildētājas vaina nav konstatējama, kā rezultātā bankai bija tiesības maksājumu neveikšanas gadījumā paziņot par atkāpšanos no aizdevuma līguma.

No aizdevuma līguma vispārīgo noteikumu 7.2.1.punkta izriet, ka atbildētājai ir tiesības pieprasīt visu no aizdevuma līguma izrietošo aizņēmēju parādsaistību nekavējošo atmaksu gadījumā, ja saskaņā ar aizdevuma līgumu ir iestājies kāds no saistību neizpildes gadījumiem. Saskaņā ar vispārīgo noteikumu 7.1.1.punktu saistību neizpildes gadījums ir, ja aizņēmējs nav savlaicīgi nomaksājis kādu summu saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem ilgāk par 60 kalendārajam dienām.

No apstrīdētā 2012.gada 13.septembra paziņojuma Nr.IZ-5913/2012 redzams, ka parādniekiem atgādināts, ka, sākot ar 2012.gada 15.jūniju, nav veikti ikmēneša maksājumi un parāds norādīts 2513,70 EUR apmērā, kuru pieprasīts samaksāt līdz 2012.gada 13.oktobrim. Prasītājs aicināts arī uzzināt precīzu maksājamās summas apmēru uz samaksas dienu, vēršoties bankas filiālē.

Parāda nesamaksāšanas gadījumā prasītājs brīdināts, ka saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem būs jāatmaksā visa neatmaksātā nauda, kas uz 2012.gada 13.septembri sastāda 161 186,81 EUR. No minētā paziņojuma secināms, ka atbildētāja atkāpusies no aizdevuma līguma ar 2012.gada 15.oktobri, jo paziņots, ka, sākot ar 2012.gada 14.oktobri, nokavējuma līgumsods tiks rēķināts no kopējās neatmaksātās aizdevuma pamatsummas un kavētiem procentu maksājumiem. Minētais paziņojums nosaukts kā paziņojums par visa aizdevuma atmaksu (lietas 33.lapa).

Līdz ar to, neskatoties uz to, ka šajā paziņojumā nav tieša teksta, ka banka atkāpjas no aizdevuma līguma un nav atsauces uz Civillikuma 1589.pantu, no paziņojuma satura izriet, ka parādnieks brīdināts par prasības celšanu tiesā par visas summas piedziņu un to, ka kavēto maksājumu nesamaksāšanas gadījumā būs jāatmaksā visa neatmaksātā nauda, kas uz 2012.gada 13.septembri sastāda 161 186,81 EUR.

Līdz ar to pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka atbildētājai bija tiesības atkāpties no aizdevuma līguma, kā rezultātā prasība kā nepamatota ir pilnībā noraidāma.

Pirmās instances tiesa spriedumu ir pamatojusi ar apstākļiem, kas nodibināti pārbaudot iesniegtos pierādījumus, kā rezultātā apelācijas sūdzības apmierināšanai nav pamata.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, tā kā prasība tiek noraidīta pilnīgi, no prasītāja par labu valstij piedzenami iepriekš nesamaksātie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu. Kopējo pasta izdevumu apmērs apelācijas instances tiesā 24,02 EUR, kas apstiprinās ar izdrukām no Tiesu informācijas sistēmas (lietas 180., 203.lapa) un vairumā nodoto reģistrēto sūtījumu sarakstu (lietas 196.-197.lapa).

Pamatojoties uz norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432., 433., 434.pantu, 223.panta 4.punktu, **Zemgales apgabaltiesa**

n o s p r i e d a

/pers. E/ prasību pret /pers. F/ AB Latvijas filiāli, ar trešajām personām /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, par paziņojuma un līgumu noteikumu atzīšanu par spēkā neesošiem, veiktā ieturējuma atzīšanu par prettiesisku noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. E/ par labu valstij iepriekš nesamaksātos izdevumus par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu 24,02 EUR (divdesmit četri *euro* 2 centi).

Noteikt prasītājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 451., 452.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesas Aizkraukles tiesu namā un iemaksājot drošības naudu 284,57 EUR apmērā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 9.jūnijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Skudra
Tiesneses S.Maršāne
I.Belicka